

an, er for Begge paa en hæderlig Maade at ernære dem og Deres. Det formaal kan være ligesaa vigtigt for den Ene som for den Anden, og gaaer man hen og byder den Ene den samme Ret, som den Anden har faaet efter 5, 6, 7 Mars Forberedelse, saa siger jeg, at man griber ind i den af ham engang lagte Plan, og man skal ikke være mere om Samvittigheden i den ene Henseende end i den anden. Naar det ærede Medlem talte om, at vi skulde have større Sikkerhed for, at det ikke gif saaledes, at en sliq Beslutning blev sat i Udførelse iaar og senere blev tilbagealdt, saa skjønner jeg ikke, at der er større Fare i saa Henseende end ved enhver anden tagen Beslutning. Vi kunne ordentligviis her ikke tage nogen Beslutning uden for et Aar. Her tales tidt om den aarlige Finantslov, men alle de andre Love ere ogsaa aarlige; forsaavidt en kommende Lovgivningsmagt, en kommende Rigsdag og en kommende Minister maatte finde, at en Lov bør forandres, saa kan den forandres paa Grundlove nær; vi have ikke nogen Sikkerhed for, at en Lov, som vi vedtage det ene Aar, bliver bestaaende længere, end til Rigsdagen atter træder sammen; forsaavidt kan der ikke være nogen Fare, og det saa meget mindre efter de Udtalelser, vi nylig hørte af den ærede Minister. Naar det ærede Medlem talte om praktiske Exempler, hente de fra det daglige Liv, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa et andet Studium, som ogsaa hører ind under det Videnskabelige, nemlig det militaire. Der hører ordentligviis ogsaa Studium til for at blive Officere, men det er bekjendt, at i Fredstid see vi ikke store praktiske Resultater af Officerernes Uddannelse; det er derimod i Krigstid, vi behøve dem, og skulle prøve, hvor de dygtige Præster ere. Jeg skal i den Henseende tillade mig at gjøre opmærksom paa, at i Aarene 1848, 49 og 50 kunde vi tage Folk, som ikke havde gennemgaaet det Studium, som ordentligviis er anordnet for at blive Officere, og gjøre dem til Officere og i mange Tilfælde med Held. Det er et Exempel, som det ærede Medlem glemte, da han talte om Theologer, Jurister, Medicinere osv., og det er det Exempel, hvor man bedst har Leilighed til, paa Grund af de praktiske Resultater, at finde,

hvad der er det Bedste. Skjøndt jeg ingenlunde misstjender Videnskabens Værd og Rundsabets Værdi — og jeg skal gjerne erklære, at jeg ofte har følt Savnel af, at jeg har for libet i saa Henseende — skal jeg ved Siden deraf ikke tilbageholde den Betragtning som min personlige Overbeviisning, at det ikke er givet, og at vi ikke have nogen fuldkommen Sikkerhed for, at Theologen er den bedste Sjølesørger og Juristen den bedste Lovfortolker, og den, som har gennemgaaet Akademiet og Høistolen, den bedste Feltherre. Det er ingenlunde givet, og der kan vækkes stor Tvivl i saa Henseende. Dist er det, at Videnskab og Rundsab er en Skat, men den Fare, som det ærede Medlem har stillet i Udsigt, der skulde være ved at votere en Sum til den ærede Minister, som han skulde anvende i det her omhandlede Niemed, og hvorfor han skulde anstille Prøver under Betingelser, som han fandt for godt at anordne, den kan jeg ikke pine, og jeg tillader mig derfor at anbefale Forslaget til det ærede Things Vedtagelse.

Ansvar: Da jeg bad om Ordet, var det navnlig for at opfordre det ærede Thing til at stemme imod Forslaget om at bevilge 3000 Rd. til Indretning af Examenskommissioner. Grunden dertil er ganske simpelt den, at efter de Oplysninger, som den høitærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet har givet, maa jeg finde det overflødigt at optage en saadan Post paa Finantsloven, idet han yttrede, at han kun betragter den som en Opfordring til at tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overveielse, og tillige, at Summen i ethvert Fald efter hans Overbeviisning vilde være aldeles utilstrækkelig. Jeg mener altsaa, at der ikke kan være Grund til at bevilge dette Beløb, og jeg finder dette saameget mere efter den Afgjørelse, Thinget kom til forleden Aften i Anledning af et af et Medlem udenfor Udvalget stillet Forslag, hvor der forelaae en virkelig alvorlig Ulempe, som paa denne Maade kunde afhjælpes. Jeg skal ikke nægte, at efterkom Diskussionen gif, og efterat den oprindelige Forslagsstiller havde erklæret, at han kun havde stillet sit Forslag for at faae beviist, at det, hvorpaa dette gaaer ud, ikke dner Noget, synes jeg virkelig,